

Warszawa, 16 października 2025 r.

Szanowny Panie Premierze,

W imieniu organizacji przedsiębiorców i pracodawców zrzeszających m.in. polski sektor cyfrowy i nowoczesnych technologii – w tym szerokie grono krajowych importerów i dystrybutorów sprzętu elektronicznego – Związku Cyfrowa Polska, Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji, Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej, Związku Pracodawców Technologii Cyfrowych Lewiatan oraz Związku Przedsiębiorców i Pracodawców – pragniemy polecić Pana uwadze precedensową opinię rzecznika generalnego Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”) Macieja Szpunara z dnia 2 października 2025 r. w sprawie C-496/24, Stichting Onderhandeligen Thuiskoopievergoeding, Stichting de Thuiskoopie przeciwko HP Nederland BV, Dell BV, Stichting Overlegorgaan Blanco Informatiedragers¹, wedle której udostępniana w ramach streamingu możliwość zachowywania filmów czy muzyki na smartfonach nie powinna być objęta opłatą reprograficzną. Opinia ta ma fundamentalne znaczenie dla trwających w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego prac nad nowelizacją rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie określenia kategorii urządzeń i nośników służących do utrwalania utworów oraz opłat od tych urządzeń i nośników z tytułu ich sprzedaży przez producentów i importerów („Rozporządzenie”) istotnie rozszerzającej zakres urządzeń podlegających opłacie reprograficznej. Chcemy zatem również zaapelować o uwzględnienie jej na dalszych etapach tych prac ze względu nie tylko na dobro krajowych przedsiębiorców, ale również na konieczność realizowania prawa UE.

Profesor Maciej Szpunar, rzecznik generalny TSUE w swojej opinii, poprzedzającej wydanie wyroku w tej sprawie jednoznacznie stwierdza, że **możliwość kopiowania utworów w ramach korzystania ze streamingu nie oznacza jego zwielokrotniania na użytek prywatny**. Nie ulega wątpliwości, że opinia ta stanowi niezmiernie istotny głos w trwającej w kraju debacie publicznej na temat poszerzenia katalogu urządzeń objętych opłatą reprograficzną między

¹ OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO MACIEJA SZPUNARA przedstawiona w dniu 2 października 2025 r., dostęp: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?%3Bjsessionid%3D24C0CBBE68B036FB626F09648844CA44?cid=5994790&dir=&docid=304752&doclang=PL&mode=req&occ=first&pageIndex=0&part=1&text=&utm>

innymi o smartfony, tablety, komputery stacjonarne i przenośne, a także niektóre dekodery i odtwarzacze. Nie mamy też wątpliwości, że wyczerpuje ona wątek poszerzania katalogu urządzeń objętych opłatą reprograficzną o sprzęt wykorzystywany przez konsumentów przede wszystkim do usług streamingowych, a nie zapisywania kopii plików w ramach dozwolonego użytku. Co więcej stanowisko to jednoznacznie odnosi się i jest zgoła odmienne od opinii wyrażonej przez część organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w krajowej debacie publicznej, według której tzw. kopia tymczasowa utworu powstająca w ramach streamingu miałaby oznaczać jego zwielokrotnianie na użytek prywatny.

Opinia rzecznika generalnego TSUE wpisuje się w wątek wątpliwości wobec projektu nowelizacji Rozporządzenia przedstawionego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczących zgodności proponowanych przepisów z unijną dyrektywą w sprawie praw autorskich, tj. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE („Dyrektywa”). W istocie, jako przedstawiciele sektora cyfrowego konsekwentnie argumentujemy, że tzw. „kopia tymczasowa” utworu, która powstaje na jakimkolwiek urządzeniu w ramach świadczenia usług streamingowych nie podlega opłacie reprograficznej w myśl ww. Dyrektywy. Równie konsekwentnie apelujemy, by w trosce o zgodność prawa polskiego z prawem UE wszelkie działania legislacyjne, również w zakresie prawa autorskiego, były spójne z prawem UE oraz sprzyjały harmonizacji prawa polskiego z prawem UE, a nie przyczyniały się do jego niezgodności z prawem UE.

W świetle wyżej powołanej opinii rzecznika generalnego TSUE, nie ma już żadnych wątpliwości, że realizacja projektu nowelizacji Rozporządzenia w obecnie proponowanej treści stać będzie w kontrze do prawa UE, a w efekcie wiązać się będzie z ogromnym ryzykiem zaskarżenia projektowanej nowelizacji Rozporządzenia do TSUE jako niezgodnej z prawem UE. Oznacza to innymi słowy ryzyko uszczerbku na poszanowaniu praworządności. Ponadto wiązać się może z ryzykiem uznania implementacji Dyrektywy do prawa polskiego za wadliwą, a w konsekwencji koniecznością ponownego jej znowelizowania

Reprezentując polskich przedsiębiorców współtworzących istotny z punktu widzenia krajowej gospodarki sektor dystrybucji sprzętu elektronicznego z dużym niepokojem przyglądamy się pracom Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego nad projektem nowelizacji Rozporządzenia dotyczącego opłaty reprograficznej, który poszerzyłby katalog objętych opłatą urządzeń m.in. o smartfony, komputery czy tablety. Objęcie opłatą reprograficzną urządzeń wymienionych w projekcie nowelizacji Rozporządzenia będzie ciosem wymierzonym właśnie w polskie przedsiębiorstwa - dystrybutorów i importerów sprzętu elektronicznego. W znaczny sposób utrudni ono konkurencję cenową krajowych podmiotów z podmiotami z państw trzecich obecnymi na polskim rynku, w szczególności z Azji, czy też z podmiotami z państw UE, które prawidłowo zaimplementowały Dyrektywę.

Pragniemy w tym miejscu zaznaczyć także, że opinia rzecznika generalnego TSUE dobrze odzwierciedla dzisiejszą rzeczywistość obcowania z kulturą. W obecnych realiach konsumpcji

treści cyfrowych coraz większe znaczenie mają platformy streamingowe, które umożliwiają legalny dostęp do utworów bez konieczności ich zapisywania na urządzeniach użytkowników. Korzystanie z muzyki, filmów czy programów telewizyjnych odbywa się głównie poprzez strumieniowanie danych w czasie rzeczywistym, a nie przez kopiowanie i przechowywanie plików na kartach pamięci czy dyskach twardych. Co więcej, w Polsce nie dysponujemy wciąż danymi ani wynikami badań dotyczących zjawiska kopiowania utworów na własny użytek dla poszczególnych typów urządzeń, które pozwoliłyby jednoznacznie ocenić wysokość strat, jakie z tego tytułu miałiby ponosić twórcy i zasadność obejmowania tych urządzeń opłatą. Jesteśmy w obowiązku nadmienić, że sugestie i prośby o realizację w Polsce badania na temat kierowalności utworów (na wzór corocznego badania tego typu realizowanego w Finlandii) wraz z projektem tego typu badania zostały przekazane do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W związku z powyższym, realizacja projektu nowelizacji Rozporządzenia o treści zaproponowanej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie tylko byłaby sprzeczna z prawem UE na podstawie wniosków płynących z opinii rzecznika generalnego TSUE, lecz także szkodliwa dla konkurencyjności krajowych przedsiębiorców, a ponadto nie byłaby poparta danymi i umocowana w realiach legalnej konsumpcji treści kultury w dużej mierze za pomocą platform streamingowych.

Ufamy, że precedensowa opinia rzecznika generalnego TSUE pozwoli nadać kierunek dalszym pracom legislacyjnym w obszarze prawa autorskiego w Polsce w sposób konstruktywny, mający na względzie praworządność oraz prawo UE, realia legalnej konsumpcji kultury oraz dobro krajowych przedsiębiorców.

Z wyrazami szacunku,

Michał Kanownik, Prezes Związku Cyfrowa Polska (ZCP)

Stefan Kamiński, Prezes Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji

Jolanta Jaworska, Prezes Związku Pracodawców Technologii Cyfrowych Lewiatan

Andrzej Dulka, Prezes Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji (PIIT)

Bogdan Łąga, Prezes Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej (PIKE)

*Jakub Bińkowski, Członek Zarządu i dyrektor Departamentu Prawa i Legislacji
Związku Przedsiębiorców i Pracodawców (ZPP)*